

נועם שיח

מאת אב"ד סאנטוב שליט"א

א שיינע איד...

וירא תשע"ט

מכון אפריון לשלמה

לייקווד תשע"ט

כל הזכויות שמורות

למכון אפריון לשלמה

להוצאת שיחות הרב שלמה זלמן פרידמן שליט"א
אב"ד סאנטוב - לייקווד

הרב פנחס בידרמן - הרב נתן נטע פרוש

9996551.z@gmail.com

לקבל גליונות, לנדב גליונות, ולהערות
נא לפנות להנ"ל

קונטרס זה נדבת
הנגיד החסיד המפואר
מו"ה שמואל דוד טייטלבוים הי"ו
מראשי קהילת וויז'ניץ בארא פארק
לע"נ אמו האשה החשובה
מרת רחל בת ר' אברהם ע"ה
מקרית וויז'ניץ בני ברק
נלב"ע יום ב' דראש השנה תשע"ט
ת.נ.צ.ב.ה.

א שיינע איד...

בקיודשא רבא ש"ק פרשת לך לך תשע"ט

בפרשתנו נאמר (בראשית י"ב, א') "לך לך מארצך", מפרש הרה"ק בעל "אמרי חיים" מוויז'ניץ זי"ע, "לך לך" – סלק את ה"לך" ממך – אל תהיה כ"יש", בטל את האנוכיות – גענוג מיט דעם "זיד"...

בפסוק נאמר שאברהם אבינו אמר לאליעזר (בראשית כ"ד, ג): לא תקח אשה לבני מבנות הכנעני אשר אנכי יושב בקרבו, ואיתא בספה"ק, שאברהם אמר לאליעזר שלא יקח אשה מאלה אשר "אנכי" יושב בקרבו, דהיינו אשר מידת ה"אנכי" – מידת הגאווה שוכנת בקרבם...

הרה"ק מרן בעל "אמרי חיים" מוויז'ניץ זי"ע אמר: א"שיינער איד" – איז א "מיאוסער איד" (כלומר, יהודי שמחזיק את עצמו ל"מכובד ונשוא פנים" – ומצפה מכולם שיכבדוהו – ואם לא מכבדים אותו כראוי הרי הוא נפגע מזה – דבר זה הוא מאוס)...

בפסוק נאמר (שמות כ"ב, ח'): על כל דבר פשע וגו' אשר יאמר כי הוא זה, איתא בספה"ק "דברי ישראל" להרה"ק ממאדז'יץ זי"ע, דהנה ידוע מספרים הק' (עי' ראשית חכמה שער הענוה ב, י"א, ועי' בפיה"מ להרמב"ם אבות פ"ד מ"ד) שגאווה הוא שורש כל החטאים, ופירש בזה הכתוב בפרשת נצבים (דברים כ"ט י"ז): פן יש בכם שורש

פורה ראש ולענה, 'פן יש', דוקא, היינו הישות והגאות הוא ה"שורש פורה ראש ולענה", זהו שנאמר 'על כל דבר פשע' – פי' הפשע העולה על כל דבר פשע, 'אשר יאמר כי הוא זה', ר"ל אשר יאמר על עצמו כי הוא זה [ער איז].

סיפר לי ידיד אחד דבר נפלא ששמע ממקור ראשון, וכך סיפר: יהודי מודרני אחד, גביר אדיר, היתה לו בת מבוגרת שלא הלך לה שידוכים, ורצה האיש להיכנס אל כ"ק אדמו"ר מראחמיסטריווקא-ארה"ב שליט"א לבקש סגולה לישועת הבת, וביקש מאחד העסקנים הגדולים בחצר הקודש ראחמיסטריווקא, שהינו מקורב מאוד אל הרבי, שיכנס עמו ביחד אל הרבי לבקש סגולה עבור הבת שזקוקה לישועה גדולה, ושתמצא את זיווגה ההגון בקרוב, והעסקן הסכים, ונכנס ביחד עם העשיר אל הרבי.

כשנכנסו, סיפרו להרבי את מצבו העגום, שיש לו בת מבוגרת, והיא מתקשה מאוד בשידוכיה, והם ביקשו מהרבי סגולה להיוושע בקרוב. הרבי שמע את דבריו, וחשב כמה דקות, ואח"כ אמר לו הרבי שיתן סכום הגון לצרכי צדקה, וה' יעזור...

העסקן הזה שנכנס ביחד עם הגביר, החליט לנצל את ההזדמנות, וחשב בדעתו שכעת הוא שעת הכושר לקבל מהעשיר תמיכה הגונה ביותר לצורך המוסדות של הרבי, ולכן שאל מיד את הרבי "לאיזה מוסדות יתן את הצדקה?" – והלה היה בטוח שהרבי יאמר ליתן להמוסדות של ראחמיסטריווקא, אך מה מאוד הופתע לשמוע איך שהרבי אומר לו ליתן ל"צדקת רבי מאיר בעל הנס".

מיד כששמע העשיר את דברי הרבי, החליט לנסוע לעיה"ק טבריא, מקום מנוחת קדשו של רבי מאיר בעל הנס, ושם לתרום סכום הגון לעילוי נשמתו.

והנה, מיד בהגיעו לשם, לאחר שהרים נדבה הגונה לצדקת רמבעה"נ, קיבל טלפון מאחד שהציע לו שידוך בעבור בתו, והדבר היה נראה לו מאוד מתאים, ומיד אחר כך התקדם הדבר בכי טוב, אך לאחר זמן, חששה הנערה לגמור את השידוך, והשידוך נדחה.

לאחר זמן, עלתה שוב ההצעה, וכמעשהו בראשון כך היה בפעם הזאת, שהתקדם הדבר לצד הטוב, אך גם כעת לא זכו לברך על המוגמר, ולא יכלה הבת לומר את ה"כן", ושוב נדחה השידוך.

כך חזר הדבר ונשנה כמה פעמים, ומשראה האב את מה שקורה אצל בתו, נכנס שוב אל הרבי שליט"א, וסיפר לו את כל השתלשלות העניינים. כששמע הרבי את דבריו, שאל אותו "האם הבחור הוא בעל מידות?" והשיב האיש שאכן הבחור הוא בעל מידות גדול, והרבי ממשיך לשאול "האם הבחור יודע ללמוד?" והאב משיב שכן, ושאל הרבי "האם הבחור לומד?" והשיב האב שכן, וכך השיב האב על כל שאלותיו של הרבי, שהבחור הינו ירא שמים, ופיקח, ונעים הליכות וכו'.

"אם כך" – שאל הרבי – "שיש להבחור את כל המעלות, אז מה הבעיה אתו, למה אין ההצעה מתקדמת לידי גמר?" והשיב האיש שבתו חשבה שהיא הולכת לקבל חתן "עילוי גדול".

כששמע הרבי את תשובת האב, הגיב הרבי: א בעל מידות איז ער – א ת"ח איז ער – לערנען, לערענט ער – א ירא שמים איז ער – א קלוגער איז ער – א גוטער איז ער – נאר וואס דען מיינט א

"גרואיסער עילוי"? – א "גרואיסער בעל גאווה"?... (הרי הוא בעל מידות,
כמו"כ הוא ת"ח וכו', א"כ מה הכוונה "עילוי גדול" – "בעל גאווה גדול"??)

לפני שנים היתה תקופה בארץ ישראל שהרבה מוסדות התורה
לא רצו לקבל בשערי ישיבתם אלא בחורים מצויינים ממש, וכאשר
הגיע לשם בחור בינוני להתקבל, סירבו בנחרצות לקבלו לישיבתם.

כשהתוודע הגאון הגדול רבי אהרן לייב שטיינמן זצ"ל לתופעה
זו, כינס אסיפה דחופה של עסקני עולם התורה, ושאל אותם מתוך
כאב לב עצום למה אין רוצים להכניס בחורים שנפשם חשקה
בתורה להיכל ישיבתם? השיב אחד העסקנים ואמר להרב שטיינמן,
שהסיבה היא, שאותם מנהלי ישיבות ומוסדות רוצים לבנות את
ישיבתם ברמה גבוהה, וחושבים שמתוך שיכניסו לישיבתם רק
בחורים מצויינים ומופלגים, יתנוסס שמה הטוב של ישיבתם ברחבי
העולם, ויתפרסם לשבח ולתהילה בפי כל, אבל אם יכניסו הללו כל
אחד ואחד לישיבתם, אז תאבד הישיבה שלהם את שמה הטוב.

כששמע הרב שטיינמן את דבריו, הגיב מתוך כאב ואמר
בזעקה מנהמת ליבו "גאווה גאווה גאווה!" וכשאחד העסקנים אמר לו,
שהעומדים בראש הישיבות האלו, הם אינם "קטלא קניא", והרבה
מהם הם גדולי תורה, הגיב הרב ואמר "גרואיסע בעלי גאווה!!..."

הרה"ק בעל "אהבת ישראל" מוויז'ניץ זי"ע מפרש הא דכתיב
בקרא (שם ט"ו, ב'): ה' אלקים מה תתן לי, שאברהם אבינו ביקש

מהקב"ה שיתן לו את המדה של "מה", דהיינו מידת הענוה – את ההנהגה של ביטול ה'יש' – וכמו שאמר אברהם אבינו (שם י"ה, כ"ז):
ואנכי עפר ואפר, ועל דרך שנאמר בפסוק אצל משה ואהרן (שמות ט"ז, ז): ונחנו מה – שהיו מחזיקים עצמם לכלום, במידת "מה".

הרה"ק הרבי ר' אלימלך מליזענסק זי"ע אמר: היודעים אתם מי מעכב את הגאולה? דער "פאסטאך" –! הוא מעכב את הגאולה – כן! ה"פאסטאך"! ("פאסטאך" – משמעותה כפולה, 'רועה' ו'מתאים') – כל היום הוא עסוק בחשבונות וחושב אם הנהגתו מתאימה לאישיותו או לא – צו עס 'פאסט' מיך יא צו עס 'פאסט' מיך נישט... – הוא חושב תדיר "הרי אני 'שיינער איד' – (תואר ליהודי מכובד ונשוא פנים) – זה כן מתאים בשבילי וזה לא מתאים"...

מספרים, שבעת הלווייתו של הגאון האדיר רבי משה פיינשטיין זצ"ל, שהתקיימה בירושלים עיה"ק, אמר אחד הנוכחים, שלרבי משה היה מזל, שהוא נתפרסם בכל העולם ונעשה לגדול הדור. שמע זאת כ"ק מרן האדמו"ר מראחמיסטריווקא זי"ע מירושלים, והגיב לדברים שנשמעו "לו היה מזל?? – הכרתי יהודי בירושלים קראו לו רבי גרשון לפידות זצ"ל – הוא היה גאון אדיר בכל התורה כולה, והוא לא נתפרסם – לו היה מזל!!!"...

והוסיף כ"ק אדמו"ר רבי דוד מלעלוב שליט"א – איתן מושבו בבארא פארק, שהיה פעם גדול אחד, שרוב ימיו לא היה מפורסם כלל לגדול, ורק בערוב ימיו התפרסם, ופעם התבטא אותו גדול,

שסיבת הפרסום הוא לו ל"עונש" על שפעם אחת נסע בחול המועד, ואולי היה זה שלא לצורך גדול, ולכן נענש ונתפרסם... וסיים האדמו"ר מלעלוב שליט"א במליצה: כנראה, שהגדולים של היום, אינם חוששים כ"כ לנסוע בחול המועד...

הסיפור שלפנינו, הוא סיפור אמיתי שאירע לפני איזה שנים: נכדו של כ"ק מרן האדמו"ר מטשערנוביל שליט"א מבני ברק – חתן לקראת חתונתו – הגיע אל דו"ז מרן האדמו"ר מוויז'ניץ שליט"א – על ישראל הדרתו בקרית וויז'ניץ בני ברק – והזמינו להשתתף בשמחת החתונה. שאלו הרבי מוויז'ניץ: "אתה הולך לכבד אותי לכל הפחות בסידור קידושין?" החתן – בשמעו דברים אשר לא ציפה להם כלל – השתומם מאוד, וגמגם במבוכה – "מסתמא כן... אני הולך לדבר עם אבי על כך..."

המשיך הרבי מוויז'ניץ לשאול: "ואם לא תכבד אותי בסידור קידושין, האם לכל הפחות תכבד אותי בברכה אחריתא, כמו שראוי לרבי מחסידות גדולה?"... החתן – שהסתכל על כל זה במבט מוזר – לא ידע מה לעשות, ומלמל משהו מתחת לשפתיו.

או אז אמר הרבי להחתן: "מיין טייערער חתן, די זאלסט זיך אויסארבעטן יעצט ווען דו ביסט יונג, ווייל אויב נישט, וועסטו אזוי אויסזען ווען די וועסט ווערן אלט (חתן יקר, ראה נא לעבוד על עצמך בשנות הנעורים, כי אם לא תעבוד עכשיו על עצמך – כשעוד כוחך במתניך – כך תיראה בשנות הזקנה)..."

איש אחד בא אל הרה"ק מקוצק זי"ע, והתאונן לפניו "אני לקוי במידת הגאווה, וברצוני לחזור בתשובה, הורני נא דרך קשה לחזרה בתשובה וחטאי יכופר". הרבי הורה לו לשבת ולהמתין מעט.

חלפו כמה דקות ואל החדר נכנס יהודי נוסף שהתחנן לפני הרבי בדמעות שלישי "אנא רבי תעזור לי בהוצאות הרבות לנישואי בתי", פנה הרבי אל היהודי היושב בחדר זה שאמר שהוא לקוי במידת הגאווה וביקש ממנו שיתן לעני הזה מתנה הגונה לצורך נישואי בתי, "רבי" הזדעק האיש, "והרי אין לי אפילו פרוטה אחת!". חלפו עוד כמה דקות ואל החדר נכנס יהודי נוסף ובפיו שאלה הלכתית מסובכת, "נו", פנה הרבי אל הגאווותן, "ענה לו תשובה על שאלתו", ושוב הזדעק האיש "רבי, הן מימי לא למדתי סוגיא זו, וכיצד אשיב לו תשובה". חלפו עוד כמה דקות ויהודי שלישי נכנס אל החדר "רבי", אמר האיש "זקוק אני לעצה טובה בענייני מסחר", מיד הפנה אותו הרבי אל הגאווותן שישב בסמוך כדי שיתן לו עצה, "רבי" השיב האיש במבוכה, "גם בענייני מסחר אין לי מושג כלל"...

כשיצא השואל מהחדר פנה הרבי אל הגאווותן ואמר לו: כסף אין לך, ללמוד אתה לא יודע, ובמסחר אין לך שום חלק ונחלה, ובכל זאת אתה מתגאה? במה יש לך להתגאות...

סיפר לי הרה"ג ר' אלעזר ארנסטר שליט"א נכד הגה"צ ראש ישיבת וויז'ניץ שליט"א, שבשבת אחת הגיע יהודי מכובד ונשוא פנים לשהות אצל מרן האדמו"ר מוויז'ניץ שליט"א, והגבאים נכנסו אל הרבי ואמרו לו שהגיע יהודי מכובד שהוא "אוהב כבוד",

וצריכים לכבד אותו. מיד הגיב הרבי ואמר "גם אני אוהב כבוד – את ה'אנעים זמירות' שלי אני לא נותן לשום אדם"... (כידוע שהרבי נוהג לומר בעצמו בסיום התפילה בצפרא דשבתא את ה"אנעים זמירות" פסוק בפסוק, ועיין ב"נועם שיח", "דבי מלכא בגילופין ג', פרשת תזריע תשע"ו).

עוד סיפר לי הרה"ג ר' אלעזר ארנסטר שליט"א, שפעם הוצרך הרבי להיות בשווייץ לטובת "איגוד מוסדות וויז'ניץ", ובמקרה אירע אז, שבנש"ק אחד עשה ברית לבנו, ומפני שהרבי שהה אז בשווייץ, כיבד הלה את הרבי בסנדקאות.

והנה קודם הברית נדהם האברך לראות, שאביו, המכהן כאדמו"ר באחת המדינות, הגיע שלא כמצופה להשתתף בשמחת הברית, והיה לו ברור שהוא צריך לכבד את אביו בסנדקאות, ואת חמיו – שהוא רב בקהילה – בברכות וקריאת השם, ולכן נכנס אל הרבי מוויז'ניץ, והתחיל לומר שאביו הגיע, והוא אינו יודע מה לעשות, ורמז להרבי שהוא לא צריך לטרוח לבוא, כי הוא חושב לכבד את אביו בסנדקאות.

אמר לו הרבי: בודאי שכך אתה צריך לעשות, אמנם אני כן יבוא להשתתף בשמחת הברית, ואתה – אמר הרבי – אל תתן לי כלום, אני יגיע בעז"ה לאחל ברכת "מזל טוב", ובפרט שאביך הגיע ממרחק, אבל את הסנדקאות ושאר הכיבודים תכבד את אביך וחמיך – וכך הוה, הרבי הגיע להשתתף בשמחת הברית ואיחל ברכת "מזל טוב" לאבי הבן ושאר בעלי השמחה, וחזר לביתו.

כשהגיש לפניו מקורבו את סעודת הבוקר, אמר לו הרבי בחיך "האם אני יכול לאכול היום?! האם ראית מה שעשו לי?!" –

הוויז'ניצער רבי הגיע להשתתף בשמחת ברית, ולא נתנו לו כלום! –
אפילו 'חיקה' לא נתנו לי!"...

בפ' שלח נאמר (במדבר י"ד, ו'): ויהושע בן נון וכלב בן יפונה מן
התרים את הארץ קרעו בגדיהם.

הנה בפשטות כוונת הכתוב הוא שהם קרעו את בגדיהם לאות
צער, אבל מיתאמרא משמיה דגאב"ד טשעבין זצ"ל שאמר בדרך
צחות, הנה על המרגלים נאמר (שם י"ג, ג') "כולם אנשים", הם היו
"שיינע אידן" – חשובים ונכבדים – והם לבשו 'זיידענע זיביצ'עס',
מלבושי משי רבניים, כעת, כששבו מתור את הארץ ודברו סרה על
ארץ הקודש, באו יהושע וכלב וקרעו את בגדיהם ההדורים,
באמרם, אתם מוציאי דיבת הארץ, אל תתנהגו כמו 'שיינע אידן',
אינכם ראויים ללבוש מלבוש רבני...

ובגליון דא"ח למרן אדמו"ר מוויז'ניץ שליט"א (פרשת חיי שרה
תשע"ח, גליון קי"ט) כתב: "שיינע יודן" אינם מסוגלים ליסב בחבורה
אחת עם אלו שהם "פשוטי העם" לדעתם, לבטל את דעתם לדעת
זולתם, הלא זה פגיעה בכבודם המדומה...

ועוד כתב (שם): אם אמנם מדת הענוה אין מקורה בדרך
החסידות דייקא, אילם מיסודות החסידות הינה...

"הבחנתי שכ"ק מרן האדמו"ר מתולדות אהרן שליט"א עומד שם, הרבי שמח מאוד לקראתי, ואמר לי: 'אתה אוכל אצלי!' - והיות שאין מסרבין לגדול, אכן נעניתי ברצון. ובאמת היה מאוד מעניין לראות איך מתנהלות אצלו סעודות השבת בפשטות נפלאה

הגאון רבי שלמה זלמן פרידמן שליט"א, אב"ד סאנטוב-לייקווד, בלקט מופלא של סיפורים ועובדות, מהכנסת אורחים של גדולי ישראל

יְסַדְדוּ לַכֶּסֶם" (בראשית י"ה, ה')

שולחן חותנו העשיר כמה שנים אחר חתונתו, וחותנו היה "מכניס אורחים" גדול, ופעם הבחין איך שחתנו הנעלה ה"קדושת לוי" טורח בעצמו ומשמש את האורחים בכבודו ובעצמו. תמה חותנו ואמר לו: "והלא יש לנו משרת גוי, וכי למה לך לטרוח בעצמך? והלא תמורת כמה רובלים נוספים יוכל הגוי לעשות את כל זה!". השיב ה"קדושת לוי" לעומתו בהתלהבות דקדושה: "וכי מצווה רבה זו של הכנסת אורחים- אתן מתנה לגוי, ועוד אשלם לו על כך?!..."

הגאון רבי חיים בריסקער זצ"ל, מלבד גדלותו בתורה, היה מפורסם במידת הכנסת אורחים. הוא טרח למען כל אורח ואורח בהידור רב. פעם כשהתארח אצלו אדם, וראה את גודל טרחתו של רבי חיים למענו, אמר לו הלה: "רבי, למה לכם לטרוח כל כך, אני יכול לעזור לכם!". רבי חיים לא השיב לו כלום. למחר, הורה הרב לכבד את האורח בהגבהת הספר תורה, ומיד כשהחל הלה להגביה

סיפר לי אחד מחשובי האברכים בעירנו לייקווד, הרה"ג ר' נחמיה הרצוג שליט"א, שהגה"צ רבי חיים לייב כ"ץ שליט"א אב"ד סערדהעלי, פעם בימי הקיץ כשנסעו משפחתו להקאנטרי לנופש, והוא נשאר לבד בעיר, ביקש מאחד מאחיו (של ר' נחמיה) שהיה בחור, שיבוא לישון בביתו, כי לא רצה להיות לבד בבית. כשאחיו הגיע לביתו של הגה"צ שליט"א, ראה אותו כשהוא מציע בעצמו את המיטה בשבילו, עם כל הצטרפויותיו, וכאשר אחיו אמר לו: "אני רוצה לעזור לכם - אל תעשו את זה בעצמכם!" - התנגד הגה"צ נחרצות, ואמר לו: "זו המצוה שלי ולא שלך!..."

**והלא יש לנו משרת גוי,
וכי למה לך לטרוח בעצמך?**

הגה"ק בעל "קדושת לוי" זי"ע, היה סמוך על

**בשנות בחרותי - בעת למודי
בארץ ישראל - היתה לי הזכות
לאכול כמעט מידי ליל שבת
בשבתו אצל גדול מכניסי
האורחים בירושלים, הרה"צ רבי
מנחם מונדרר זצ"ל, האדמו"ר
מקאסוב ירושלים**

לראות איך שכל כך הרבה אנשים נחקים בחדר
האוכל שלו - הקטן והצנוע - לסעודת שבת.

בפינת חדר האוכל היו לו קרשי עץ רחבים עם
מקלות של עץ, וכשנכנסו עוד כמה יהודים לסעוד
לבם - ולא היה להם מקום - היה נוטל בכבודו
ובעצמו שני מקלות, מניח עליהם קרש עץ רחב,

את ספר התורה, ניגש אליו רבי חיים בזריזות,
והתחיל לעזור לו בהגבהה ואמר לו: "אני יכול
לעזור לכם", ומיד הבין הלה את הרמז...

**הרה"ק רבי דוד מלעלוב זי"ע היה
זהיר מאוד במצות הכנסת אורחים**

הרה"ק רבי דוד מלעלוב זי"ע היה זהיר מאוד
במצות הכנסת אורחים, ומנהג כשר היה לו לרבי,
לנהוג כמנהג האורחים. והיה כאשר האורח היה
מרבה באכילה, היה גם הרבי מרבה באכילתו,
ואם האורח היה מרבה לשתות, היה הרבי גם הוא
מרבה בשתיתו, והכל כדי שהאורחים ירגישו בנוח
ו'הימישי' ולא כזרים. פעם אחת אירע, שאחד
האורחים העניים היה מגושם מאוד, והיה אוכל
אכילה גסה בצורה מופרזת מאוד, והרבי, שהקפיד
בכבוד האורח ורצה שירגיש בנוח, הרבה גם הוא
לאכול כמידת האורח - אף שהדבר עלה לו בקושי
רב, כי כאמור היתה זו אכילה גסה. כאשר שאלוהו
מקורביו מנין לו מקום כה רב באצטומכתו, וכיצד
היה יכול לאכול אכילה גסה כל כך? השיב הרבי
בנועם שיחו: "כשם שיש לי בדירתי מקום מיוחד
עבור האורחים, כך יש לי בקיבתי פינה מיוחדת
לאורחים..."

כבר סיפרתי בעבר, שבשנות בחרותי - בעת
למודי בארץ ישראל - היתה לי הזכות לאכול
כמעט מידי ליל שבת בשבתו אצל גדול מכניסי
האורחים בירושלים, הרה"צ רבי מנחם מונדרר
זצ"ל, האדמו"ר מקאסוב ירושלים - כשבמשך
השנים, אכלו אצלו רבבות אלפי ישראל. היה זה
מחזה משובח כל לב, לראות איך שעשרות עשרות
אנשים אוכלים אצלו בבת אחת, והוא טורח בגופו
למען כל אחד ואחד. כמו"כ היה זה מחזה מרהיב

סיפר גיסי הרה"ג מו"ה סנדר בלויא שליט"א ראש ישיבת סקווירא - מונטריאל, שכשהיה בחור, אירע שפעם אחת לא הרגיש טוב ולא היה ביכולתו לאכול את סעודת שבת, על כן הלך לנוח אחר התפילה בשבת בבוקר, בלי לאכול סעודת שבת. כשהקיץ - היתה כבר שעה מאוחרת של שבת אחה"צ, והוא היה מאוד רעב, ולא ידע היכן יוכל לקבל עכשיו משהו לאכול, עד שעלה בדעתו

ומכין להם שולחן לשבת אצלו. הוא היה מוגיע לכל פינות החדר - להבדיל כעכבר - כל אימת שהיה חסר מקום, היה מצליח למצוא איזו פינה נידחת ושכוחה, ומכין שם שולחן.

השולחנות היו ערוכים בכל מיני צורות ואופנים שונים כמה שרק היה שייך. אם לאחר כל השתדלויותיו עדיין היה חסר מקום - כי האורחים היו יכולים להגיע בהמוניהם ובלא הודיע תחילה, מבלי שיוכל להתכונן כראוי - היה שולח את בניו שילכו לאכול מתחת לשולחן, ובמקום הושיב את האורחים שהגיעו אז. לפעמים מידי אכלי שם, הייתי מרגיש במשהו שזו ליד רגלי מתחת לשולחן, וכשהתכופתי לבדוק מה זה, הייתי רואה ילד עם פאות ארוכות - כמובן שרק ילד שלו - מתחת לשולחן עם צלחת בידיו ואוכל...

מספרים סיפור נפלא, שממנו רואים עד היכן הגיעה מידת הכנסת האורחים הנוראה של רבי מנחם זצ"ל, והתנהגותו, שהיתה בפשטות מופלאה ביותר: פעם אחת נפגשו שני יהודים ליד הכותל המערבי, ובדיקו אז עבר לידם הרה"צ רבי מנחם זצ"ל, אמר אחד מהם לחברו: "הנה כאן הולך האדמו"ר מקאסוב, לך תבקש ממנו ברכה". אמר לו השני: "זה לא האדמו"ר, אל תבלבל לי את המחז!", אמר לו חברו: "הוא כן אדמו"ר!", ענה לו השני בחזרה: "מה פתאום, הרי אני אוכל עמו ביחד כל שבוע אצל מונדרר"...

יהודי אחד ראה פעם איך שאדם נכנס לבית רבי מנחם זצ"ל לבילי שבת, הולך למטבת, וממלא לעצמו צלחת טשולנט חם. אמר לו אותו יהודי: "סליחה, אבל הטשולנט - זה לשבת בבוקר!" - החזיר לו הלה: "אני עושה את זה כבר שלשים שנה, ואתה אומר לי מה לעשות?!"...

הגה"צ ר' אריה לוינ' זצ"ל
היה מופלג מאוד במדת
הכנסת אורחים, והיו כל
הארחי פרחי מסתובבים
אצלו בבית, כאילו זה
הבית שלהם, ואין פוצה
פה ומצפצף

ללכת לבית רבי מנחם זצ"ל, אולי שם יוכל לקבל משהו לסעודת שבת. הלך, אפוא, לבית רבי מנחם זצ"ל, כשהגיע היתה דלת הבית פתוחה, והוא נכנס. תכף כשראה אותו רבי מנחם, שאל אותו אם אכל כבר, וסיפר לו גיסי שבבוקר לא הרגיש טוב והלך לנוח מבלי לאכול, ועכשיו הוטב לו וחפץ לאכול סעודת שבת. מיד הביא לו רבי מנחם סעודה שלימה מהחל עד כלה, כאילו הכין סעודה

היילפרין זצ"ל, ששמע מאת הגה"ק מטשעביץ זצ"ל - שאדם שהוא מכניס אורחים, והוא רוצה לבחון את עצמו אם הוא מחדר במצוות הכנסת אורחים בתכלית ההידור - אזי יבדוק עצמו כך, שאם האורח יכול להיכנס למטבח ולעשות לעצמו קפה באין אומר ודברים, אזי ידע נאמנה שהוא מחדר במצוות הכנסת אורחים בתכלית ההידור. ומסופר על אחד מגדולי וצדיקי הדור, שכשהיה מכניס אורחים, היה טורח למענם בגופו ממש, ובעת שהיו ישנים, היה מכסם בלילות הקרים בכבודו ובעצמו, וכאשר הבחין שנעליו של העני - המונחות אצל המיטה - היו קרועות ובלויות, היה מחליף אותן בנעליים חדשות, ולמחר כשהעני היה קם היה מוצא נעליים חדשות אצל מטתו.

כשנה קודם פטירת מרן הרה"ק בעל "ישועות משה" מוויז'ניץ זי"ע הייתי בארץ ישראל, ושהיתי בשב"ק בקרית וויז'ניץ בבני ברק. בערב שבת הלכתי לבקר את בנו הגדול של הרבי זי"ע - ה"ה האדמו"ר הנוכחי מוויז'ניץ שליט"א - על ישראל

שלימה במיוחד עבורו, והניחה בצד עד שיבוא...

הארחי פרחי מסתובבים אצלו בבית, כאילו זה הבית שלהם

הגה"צ ר' אריה לוי זצ"ל היה מופלג מאוד במדת הכנסת אורחים, והיו כל הארחי פרחי מסתובבים אצלו בבית, כאילו זה הבית שלהם, ואין פוצה פה ומצפצף. פעם ניגש אליו אחד העניים, שכבר תקופה ארוכה איווה לו ביתו של ר' אריה למושב, ושאל את ר' אריה (בלי שידע שהוא הבעה"ב שם), שהיות והוא כבר שוהה כאן כמה חודשים, ואף אחד לא אמר לו בינתיים מאומה, ולכן הוא שואל אותנו שמא הוא יודע עוד כמה זמן הוא יכול להישאר שם. השיב לו ר' אריה בתמימות: "האמן לי, גם אני כבר נמצא כאן יותר מכמה חדשים, ועדיין אף אחד לא אמר לי לעזוב את המקום - אתה יכול להישאר כאן עד מתי שתרצה..."

בספר 'בדידי הוה עובדא', לידידי הגאון ר' שמואל דוד פרידמן שליט"א, מביא בשם הגה"צ רבי אלחנן

כשהתקרבותי יותר, הבחנתי שכ"ק מרן האדמו"ר מתולדות אהרן שליט"א עומד שם ומתפלל עמהם, והדבר היה בעיני לפלא. המתנתי שיסיימו את תפילתם כי רציתי ליתן לו שלום - כי בינינו שוררים קשרי ידידות אמיצים עוד מלפני שנים רבות, בעודו מתגורר באמריקה במאנסי, ואח"כ כשעלה על כס האדמו"רות לנהל את עדתו הק', כשהגיע לבקר מידי שנה בשנה כאן בלייקווד, הייתי מוגיע אליו לביתו באישון לילה, להשתעשע עמו באילת אהבים ויעלת חן שעות ארוכות. לאחר התפילה ניגשתי אליו ונתתי לו את ידי בברכת "שלום עליכם", הרבי שמח מאוד לקראתי, ואמר לי בלשון הקודש (כידוע שהרבי מתולדות אהרן שליט"א אינו מדבר בשב"ק רק מה שצריך ממש ובלשון הקודש): "אתה אוכל אצלי!" - והיות שאין מסרבין לגדול, אכן נענית ברצון.

בלי שום גבאי או משמש

כשעליתי אליו לחדרו, נכנסו גם כמה זקנים מופלגים ממוצא ארץ תימן - עם כל הלבוש התימני המסורתי - לסעוד עמו ג"כ, והרבי קירבם מאוד וסעדו ביחד - רק הם ואני - בלי שום גבאי או משמש, ובאמת היה לי מאוד מעניין לראות איך מתנהלות אצלו במעמד זה סעודות השבת בפשטות נפלאה, ודואג לכל אחד שלא יחסר לו שום דבר. וזכורני שבעת שהגישו את הדגים, היתה מונחת על השולחן צלחת סלט טחינה, ומפני כבוד הרבי לא לקחתי מהצלחת בטרם יקח הוא - והרבי הבחין בזה, ואמר לי בלשון הקודש: "אני איני אוכל טחינה, אבל אתה מסתמא כן אוכל, אז בבקשה קח לך טחינה", והרבי הכניס לי בצלחתי טחינה...

הדרתו בקרית וויז'ניץ בני ברק, והרבי בכבודו ובעצמו פתח לי את הדלת, והכניסני לביתו ברוב חביבות, ובעצמו דאג לי ל"טועמיה" בערב שבת, והזמיני לסעוד אצלו את סעודת ליל שבת קודש, ובסעודה עצמה, דאג בעצמו לכל הצטרכויות, ובטרם הגבהתי את הכוס לקדש על היין, נדהמתי לראות את הרבי שליט"א בעצמו ניגש אלי ומגביה לי את הכוס לקידוש...

**בלילה שלפני החתונה
הייתה סעודה גדולה,
הנקראת "סעודת
עניים" - ולא כהיום
שעושים סעודת עניים
רק ל"עשירים" - אלא
הסעודה הזו היתה
מיוחדת דייקא לעניים,**

אתה אוכל אצלי!

לפני שנים בשהותי בארץ ישראל, נסעתי לשבות בשבת קודש באתרא קדישא מירון. בליל שב"ק לאחר תפילת ערבית, הבחנתי שבאחת הפינות בירכתי המערה עומד מנין מצומצם של אברכים חסידיים ומתפללים בהתלהבות ובדביקות.

הלכתי לבקר את האדמו"ר מוויז'ניץ שליט"א והרבי בכבודו ובעצמו פתח לי את הדלת, והכניסני לביתו ברוב חביבות, ובעצמו דאג לי ל'טועמיה' בערב שבת

שמונה מאות, וכמו כן "הכנסת אורחים" בגימטריא שמונה מאות, כי הכנסת אורחים תביא את האדם לידי שמחה, ושמחה מביאה פרנסה, כי "והיית אך שמח" סופי תיבות "חת"ך", שם המסוגל לפרנסה, וכמו כן ידוע מצדיקים שאמרו ש"אורח" מביא רפואה, ונזכה לרפואות וישועות בכל העניינים וכל טוב אכ"ר.

(מתוך נועם שיח תשע"ז)

מתחת כל צלחת היה מונח סכום הגון

שמעתי מאמי מורתי ע"ה, שעדיין חקוק בזכרונה, שבעת נישואי אחותה הגדולה מרת רבקה ע"ה הי"ד עם בעלה ר' נח קליין ז"ל הי"ד (ומרן הגה"ק מסאטמאר זי"ע בא במיוחד לעיר סיגעט להיות המסדר קידושין), הכין אביו הרה"ח מו"ה מאיר דוב ווידער ז"ל, אב"ד בעיר סיגעט (בן הרה"ח מו"ה אברהם ז"ל, שעמד בראש בית המדרש של חסידי וויז'ניץ בעיר סיגעט, חתן הגה"ק בעל ערך ש"י זי"ע ראב"ד סיגעט, ואחיו של הגה"צ רבי שלום זצ"ל אב"ד נירעדהאוז), סעודה גדולה בחצרם בלילה שלפני החתונה, הנקראת "סעודת עניים" - ולא כהיום שעושים סעודת עניים רק ל"עשירים" - אלא הסעודה הזו היתה מיוחדת דייקא לעניים, ובאו כל העניים מעיר סיגעט והגלילות, והסעודה היתה רחבה כיך המלך, ומתחת כל צלחת היה מונח סכום הגון בשביל העני באופן מכובד, ואמי ע"ה שהיתה אז ילדה קטנה, הראתה לכל אחד ואחד שיסתכל תחת הצלחת כדי שימצא הכסף, וזקני ז"ל אכל ושמח עמהם, והיה זה לתענוג לראות את הנאתם המרובה ואת הקורת רוח שהיתה מנת חלקם באותו מעמד...

שמחה מביאה פרנסה

יעזור השי"ת שנוכה לקיים כל המצוות בכלל, ומצות הכנסת אורחים בפרט, בהידור רב, ונוכה לקבל את ההשפעות הגדולות המושפעות ממצות הכנסת אורחים, וכמאמר הרה"ק רבי פנחס מקארין זי"ע (הובא בספר 'שמועות טובות' דף ו', א') שהכנסת אורחים מביאה לשמחה המסוגלת לפרנסה, כי "והיית אך שמח" עולה בגימטריא

קהל זכרון אלעזר סאנטוב

על שם הגה"ק רבי אלעזר לעוו זי"ע בעל "שמן רוקח" אב"ד סאנטוב
ועל שם נינו הנקרא על שמו הרה"ח הנעלה מוה"ר יעקב אלעזר פרידמאן ז"ל

Congregation Zichron Elazar
16 Irene Court Lakewood, NJ 08701
Tel: 732-886-1944

✪ מזל טוב ✪

לידידינו הנגיז החסיד המפואר
מו"ה שמואל דוד טייטלבוים הי"ו

מחשובי תומכי בית מדרשינו והמקוה
מראשי קהילת וויז'ניץ בארא פארק

לרגל נשואי בנו

החתן החשוב והנעלה, מופלג בתויר"ש וחסידות

כמר ישראל ברוך ני"ו

יהא רעוא שיזכה לרוות מהם הרבה נחת דקדושה
בחדוה דיצה וצהלה מתוך נחת והרחבת הדעת

הרבנית הקדושה ומתפללי בית המדרש

איך פארגין יעדן איינעם...

סיפר לי הרה"ג רבי דוד צבי שנייבאלג שליט"א דומ"ץ דחסידי וויז'ניץ בירושלים, שאברך אחד המתפלל בבית מדרשו בירושלים היה זקוק לחיזוק ולעידוד, וכשנכנס הדומ"ץ אצל מרן האדמו"ר מוויז'ניץ שליט"א בקרית וויז'ניץ בני ברק, סיפר להרבי אודות מצב האברך הזה, וביקש מהרבי שיחזקו ויקרבו, והרבי אמר לו שבודאי הוא ישתדל בע"ה לעשות מה שהוא יכול, ותוך כדי שהם מדברים אודות האברך, אמר הרבי כבדרך אגב, שכבר זמן רב הוא לא ראה את האברך הזה, והדומ"ץ הגיב על אתר שהאברך היה כאן בראש השנה, ואז נתעמק הרבי לזמן מה במחשבתו, ואמר "אכן, הוא עבר לומר 'לשנה טובה'" (ולציין, שהציבור שעברו אצל הרבי להתברך ב"שנה טובה", נאמד שהיו קרוב לעשרת אלפים)...

סיפר אדם אחד, שלפני שנים רבות אירע לו שנסע מאמריקא לארץ ישראל, ובהמתינו בשדה התעופה, הבחין לפתע באדם אחד שעומד בקרן זוית עם הפנים לקיר ועיניו עצומות והוא אוחז ספר תורה בידיו. הוא ניגש מיד לאדם הזה, ברצותו לדעת מי הוא זה ואיזה הוא, וראה שזהו בנו הגדול של מרן הגה"ק בעל "ישועות משה" מוויז'ניץ זי"ע - ה"ה מרן האדמו"ר מוויז'ניץ הנוכחי שליט"א - על ישראל הדרתו בקרית וויז'ניץ בני ברק.

מספר האיש הזה, שעל האוירון סידר לעצמו מקום ליד הרבי, והרבי שהחזיק בידיו את הספר תורה, ביקש ממנו שישמור עליו לבל ירדם אפילו לרגע קל, ואם הוא רואה שהוא הולך להירדם, אז הוא מבקש ממנו שיעיר אותו מיד. ועוד מספר, שהרבי לא טעם כלום ממה שחילקו על האוירון, והוא ישב כל הזמן ברצינות נפלא והס"ת בידו, וכמעט שלא דיבר, וכמו"כ כשנצרך לצאת לכמה דקות, ביקש ממנו הרבי שהוא יחזיק את ספר התורה בינתיים, וכשחזר הרבי, לקח את ספר התורה בחזרה מיד, והמשיך להחזיקו בידיו עד שהגיעו לארץ ישראל...

סיפר לי הרה"ג ר' אברהם אביש האגער שליט"א מזאבלטוב, ראש הכולל פאפא בירושלים עיה"ק, שזה שנים רבות שיש לו קביעות לשהות בימי ראש השנה בקרית וויז'ניץ בני ברק בצל הקודש של מרן האדמו"ר מוויז'ניץ שליט"א. מספר ר' אביש, שזמן מה לפני ראש השנה דהאי שתא, נכנס אל האדמו"ר שליט"א עם קוויטל לקראת הימים הנוראים, ואמר לו הרבי כשחיוך על פניו "השנה אינך צריך לנסוע לבני ברק לראש השנה, שכן יש לך וויז'ניצער רבי בירושלים" - כשכוונתו לש"ב כ"ק האדמו"ר מוויז'ניץ-ירושלים שליט"א שהגיע לעיה"ק לשהות בראש השנה עם קהל עדת חסידי, אך ר' אביש אמר להרבי "אני אבוא לכאן לראש השנה בעז"ה", והרבי אמר לו "בגללי - אינך צריך לבוא - איך פארגין יעדן איינעם!", ואז אמר ר' אביש להרבי "הרבי מלמד לכל העולם ווי צו פארגינען יענעם"...

בראש השנה שעל"ט, אמר מרן האדמו"ר מוויז'ניץ שליט"א, בעת עריכת השולחן, ש"ראש השנה", היינו, שצריכים להחזיק "ראש" כל "השנה" - "מען דארף האלטן קאפ א גאנץ יאר"...

